

[Herluf Rasmussen.]

som en fortsættelse af den tradition, der er nedlagt i dansk bybygning gennem byplanloven, byreguleringsloven og byggestøtte-lovgivningen. At den sidste — forhåbentlig midlertidigt — er blevet stærkt forringet, ændrer ikke, at vi har en sådan tradition.

Jeg vil ikke hævde — det er vist klart fremgået af mine bemærkninger, at det foreliggende lovforslag på fyldestgørende måde udfylder de mangler, der endnu er i vor lovgivning. Endnu mangler der en del i, at vi har nået, hvad jeg vil kalde en demokratisk eller folkelig bybygning; men jeg tilsiger — som jeg allerede har sagt — ministeren mit partis støtte til en saglig behandling af lovforslaget i et udvalg.

Rimstad: Det foreliggende lovforslag drejer sig om to adskilte ting, nemlig to adskilte bemyndigelser til den højtærede boligminister. Den første bemyndigelse gives i lovforslagets § 1 og § 2 og drejer sig om nedsættelse af et udvalg til at disponere Køge Bugt-området — som det tidligere medlem fru Kirsten Gloerfelt-Tarp på de radikales vegne udtrykte sig her i salen — disponere det på tværs af kommunegrænserne. Den anden bemyndigelse findes i lovforslagets § 5 og drejer sig om, at den højtærede boligminister på statens vegne skal kunne erhverve arealer i det af planlægningen omfattede område.

Det er i og for sig ikke for at kritisere detaljerne i denne bemyndigelseslovgivning — hvad der jo kunne være adskillige grunde til — at jeg nævner begge bemyndigelser så udførligt, men det er for på mit partis vegne at anke over, at vi her i folketinget er kommet så langt ud i en favorisering af hovedstaden på det øvrige lands bekostning, at vi endog er begyndt at samle små kommuner sammen til en større helhed og dernæst, med hovedstadens vel for øje, begyndt at administrere „på tværs af kommunegrænserne“, begyndt at ofre statens penge på denne lokale opgave, kort sagt begyndt at handle ud fra snævre københavnske interesser.

Ja men det er da nødvendigt, at vi ordner hovedstadens omegn, hvordan skal byen ellers kunne ekspandere? — kan jeg høre mange spørge. Hertil er kun at bemærke, at i dag er en ekspansion udeluk-

kende nødvendig, fordi man i mange år fuldt bevidst har indrettet og udbygget hovedstaden ud fra et centraliseringssynspunkt. Dette har været meget uklogt, dels fordi hovedstaden og hovedstadsområdet er dårligt egnet som centrum for vort samfund — forholdene med hensyn til kloakering og vandforsyning er således slette, og der er ingen dybde i de op til hovedstaden stødende arealer — men også fordi en centralisering af alle et lands ældere funktioner i en by er afgjort uheldig og ganske unødvendig.

Derfor burde man i stedet for at have fremsat et lovforslag som dette, der kun er egnet til at grave grøfter mellem hovedstaden og det øvrige land, have lovgivet med en spredning af de i hovedstaden ophobede funktioner for øje. Det har aldeles ikke været nødvendigt at placere polyteknisk læreanstalt på Lundtoftesletten eller ved Kokkedal station; den kunne lige så godt have ligget ved Ålborg, ved Odense eller i Sønderjylland. Det har heller ikke været nødvendigt at samle næsten alt videnskabeligt hospitalsarbejde i hovedstaden, heller ikke at indrette f. eks. statsbanernes centraladministration dér. Danmark er ikke og bør ikke være København med omegn. Det bør være et land med en hovedstad af passende størrelse og betydning.

Vi kan ikke stemme for dette lovforslag, fordi det på samme måde som lovforslaget om udbygning af det storkøbenhavnske S-banenet tager alt for vidtgående hensyn til hovedstadsområdet og dets indbyggere på bekostning af det øvrige lands tarv.

Boligministeren (Carl P. Jensen): Jeg vil gerne takke de ærede ordførere for tilsagn om en velvillig behandling af lovforslaget i det kommende udvalg og for den tilslutning, jeg fik, bortset fra det ærede medlem hr. Rimstad, som jo heller ikke skal deltage i udvalgsarbejdet.

Lovforslagets fremsættelse er, som det allerede har været nævnt, en genfremsættelse af det lovforslag, vi havde til behandling i det høje ting i maj måned. Jeg skal derfor ikke gentage de bemærkninger, jeg dengang gjorde. Jeg skal i lighed med det ærede medlem hr. Axel Kristensen oplyse, at de findes i Folketingstidende sp. 5427-5431. Det ligger jo, som det er sagt, i sagens natur,